

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/331/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616205040
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5616205040.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci žalobkyňa - Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej - L. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I. L. XXX, pre zaplatenie 156,01 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 11Csp/21/2016 - 76 zo dňa 17.1.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., v ktorom vo zvyšku súd žalobu zamietol a vo výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania.

Rozsudku vo zvyšku (výrok I.) sa n e d o t ý k a .

Žiadnej zo strán sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie (ďalej len okresný súd) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi 101,01 eur troma mesačnými splátkami po 33,67 eur, každá splátka splatná do 20. dňa toho ktorého mesiaca, prvá splátka splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku s tým, že nezaplatenie čo aj len jednej splátky má za následok zročenosť celého plnenia (výrok I.). Vo zvyšku súd žalobu zamietol (výrok II.). Žiadnej zo strán sporu súd nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobkyňa uzatvorila so žalovanou ako fyzickou osobou nepodnikateľom dňa 20.9.2012 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorou bol pre žalovanú zriadený osobný účet. V zmluve sa strany nedohodli na zriadení služby povoleného prečerpania na osobnom účte. Z časti VI. ods. 2 vyplýva, že za poskytovanie produktov je žalobkyňa oprávnená zúčtovať si poplatky podľa sadzobníka poplatkov a všetky takéto poplatky účtuje na ľarchu účtu zriadeného na základe zmluvy.

3. Vykonaným dokazovaním súd mal preukázané, že strany uzatvorili zmluvu, ktorou žalobkyňa zriadila pre žalovanú osobný účet a v rámci ktorého nebolo pôvodne dojednané povolené prečerpanie. Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalobkyňa neskôr povolila žalovanej prečerpať osobný účet, čo preukazuje aj samotné konanie žalovanej, ktorá podľa predložených výpisov z účtov vykonávala debetné operácie aj nad rámec kreditných operácií na svojom účte. Vzhľadom k tomu, že žalovaná netvrdila ani nepreukázala, že by si doposiaľ splnila svoju povinnosť vrátiť žalobkyňi peňažné prostriedky v plnom rozsahu, súd žalobe vyhovel v časti zaplatenia istiny vo výške 101,01 eur.

4. V časti žaloby o uplatnené poplatky individuálne nedojednané súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vychádzajúc z ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatuje spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, ktorý účastníci založili uzatvorením zmluvy o zriadení osobného účtu, uvádzaná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, z tohto dôvodu podľa názoru súdu žalobkyňa mohla účtovať žalovanej len také poplatky, o ktorých existencii a výške bola žalovaná vopred oboznámená priamo v spotrebiteľskej zmluve, resp. v listine, tvoriacej so zmluvou celok a podpísanú obidvoma zmluvnými stranami. Pokiaľ sa žalobkyňa odvolávala na všeobecné obchodné podmienky, resp. sadzobník poplatkov, súd bol názoru, že vo všeobecnosti zmluvné ustanovenia vo vopred pripravovanej formulárovej zmluve, resp. v splete všeobecných obchodných podmienok, ktoré navyše navodzujú skôr dojem obsahu nepodstatného charakteru spôsobujú v tejto časti značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a preto nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Na základe uvedeného súd nepriznal žalobkyni poplatky za vedenie exekúcie v sume po 5 eur, celkom vo výške 55 eur. Žalobkyňa nepreukázala ani platné individuálne dojednanie 28 % ročného úroku priamo v spotrebiteľskej zmluve, nepredložila žiadnu listinu, ktorá by bola podpísaná obidvoma zmluvnými stranami a z ktorej by bolo nepochybné, že sa so žalovanou dohodla o výške úroku v prípade nepovoleného prečerpania účtu. Navyiac, akékoľvek úroky ako odplata za užívanie požičanej sumy, prislúchajú veriteľovi len do doby splatnosti dlhu. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nastáva stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, teda nie je dôvod ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili iba za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. Pokiaľ majú žalobkyňou uplatnené úroky sankčný charakter, tie vychádzajú z neprijateľnej zmluvnej podmienky, lebo s omeškaním spotrebiteľa s plnením, to znamená s vrátením sumy nepovoleného prečerpania po zatvorení účtu, zákon spája oprávnenie dodávateľa žiadať úroky z omeškania. Tieto predstavujú v čase omeškania žalovanej výšku päťkrát nižšiu, ako si uplatňuje žalobkyňa titulom úroku z nepovoleného prečerpania účtu. Z týchto dôvodov okresný súd zamietol žalobu aj v časti úrokov, ktoré neboli individuálne dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

5. O náhrade (nároku na náhradu) prvoinštančného konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, že nárok na ich náhradu nepriznal. Žalobkyňou uplatnený nárok ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavoval sumu 221,35 eur (istina + uplatnené 28 % úroky zo sumy 156,01 eur od 22.7.2015 do 17.1.2017, t. j. 65,34 eur), pričom k tomuto dátumu jej bola priznaná suma 101,01 eur. Úspech žalobkyne v konaní tak predstavuje 46 % a neúspech 54 %. Úspech žalovanej prevyšil úspech žalobkyne, avšak úspešnej strane sporu nevznikli žiadne trovy.

6. Odvolanie čo do výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšku podala žalobkyňa. V prvej časti odvolania vyjadruje svoj nesúhlas so záverom okresného súdu, že úverová zmluva, na základe ktorej pohľadávka vznikla, ktorá je predmetom tohto konania, neobsahuje všetky náležitosti vyžadované podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a to najmä v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/, rozpis zvlášť istiny, príslušenstva, úrokov z omeškania vo vzťahu ku každej splátke. Považuje uvedenú argumentáciu súdu za nesprávnu, nestotožňuje sa s ňou. Odvolateľ cituje znenie § 31 ods. 2, ods. 4 zák. o platobných službách, tvrdí, že tieto výslovne nestanovujú, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané. Všeobecné obchodné podmienky v zmysle 25.5 sú súčasťou zmluvy o vkladovom účte, sadzobník v zmysle všeobecných obchodných podmienok je neoddeliteľnou súčasťou VOP, teda aj rámcovej zmluvy, zároveň v bode 25.4 VOP sú uvedené dôvody, z ktorých je banka oprávnená zmeniť VOP, tým nie je naplnená ani podmienka neprijateľnosti zmluvnej podmienky a to jednostranná zmena zmluvných podmienok bez dôvodu dohodnutého v zmluve. V zmysle § 18 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe, alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru v podmienkach upravujúcich jej uplatňovanie v indexe, alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nestanovuje, že všetky náležitosti zmluvy musia byť uvedené v jednom dokumente, tento výklad potvrdil aj rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci C-42/15 (Home Credit vs. Biróová), ktorý ustálil, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. Na tomto základe odvolateľ má za to, že dôvod na nepriznanie úrokov a poplatkov daný nie je. Vzhľadom na súhrn odvolacích argumentácií sa domáha zmeny napadnutého rozsudku, v rámci tejto zmeny žiada vyhovieť žalobe v plnom rozsahu a uplatňuje si aj náhradu trov konania.

7. Žalovaná písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne nepredložila.

8. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej „CSP“), po zistení že odvolanie podala na to oprávnená procesná strana, v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) proti rozsudku, ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, procesným postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. - zamietnutie žaloby vo zvyšku a v súvisiacom výroku o trovách prvoinštančného konania - potvrdil pre vecnú správnosť podľa § 387 ods. 1 CSP. Nedotýkal sa výroku v ktorom okresný súd žalobe žalobkyne vyhovel čiastočne, tento výrok odvolaním napadnutý nebol.

9. Odvolateľ nenamietal spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, ktorý založili žalobkyňa a žalovaná uzatvorením zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb dňa 20.9.2012. Ide o zmluvu spotrebiteľskú, ktorá podľa právnej úpravy v zákone č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu jej uzavretia musela mať zákonné náležitosti. Medzi obligatórne obsahové náležitosti takejto zmluvy patrí aj dojednanie o výške poplatkov, úrokov. Absenciu týchto náležitostí sankcionuje vnútroštátna norma tak, že dojednaný finančný produkt považuje za bezúročný a bez poplatkov.

10. V konaní bolo preukázané, že v posudzovanej zmluve o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb absentuje zákonná náležitosť - dojednanie o výške poplatkov, úrokov.

11. Odvolateľ argumentuje, že zákon o platobných službách výslovne nestanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané, avšak povinnosť individuálneho dojednania poplatkov za poskytovanie platobných služieb v zmluve spotrebiteľskej (o akú zmluvu ide v súdenom prípade), dojednanie o úrokoch - ako obligatórnu obsahovú náležitosť zmluvy vyžaduje (vyžadovala aj v dobe uzatvorenia zmluvy) špeciálna právna norma - Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Krajský súd sa nemohol stotožniť s odvolacím argumentom, ktorým žalobkyňa poukazuje na význam všeobecných obchodných podmienok tvoriace súčasť zmluvy o vkladovom účte, ktorých neoddeliteľnou súčasťou je sadzobník poplatkov. Ani zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb a ani všeobecné obchodné podmienky k tejto zmluve neobsahujú v akej konkrétnej výške je banka oprávnená zúčtovať si poplatky na ťarchu osobného účtu majiteľa a iba odkaz vo všeobecných obchodných podmienkach (v bode 25.5) na sadzobník poplatkov banky zákonnú požiadavku individuálneho dojednania nespĺňa. O to viac, že dotknutá zmluvná podmienka (na ktorú aj odvolateľ poukazuje) je svojím obsahom všeobecná, neadresná, splynula s ostatnými zmluvnými podmienkami. Krajský súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach napr. vid' 10Co/236/2017 zo dňa 14.12.2017 konštatoval, že Sadzobník poplatkov je interným dokumentom žalobcu (banky), svojou povahou nenapĺňa charakteristiku vzájomnej dohody, individuálneho zmluvného dojednania zmluvných strán o poplatkoch o to viac, že dodávateľ služieb/banka tento dokument môže v priebehu trvania zmluvného vzťahu jednostranne meniť (aj mení) kedykoľvek, vrátane aj výšky poplatkov v ňom uvedených.

12. Krajskému súdu je známe rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-42/15 o výklade smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Platí však, že prejudiciálny rozsudok je spolu s výkladom alebo posúdením platnosti práva únie, ktoré sa v ňom nachádzajú je záväzný pre vnútroštátny súd, ktorý podal prejudiciálnu otázku, ako aj pre súdy, ktoré budú rozhodovať v tej istej veci o opravných prostriedkoch. Právnou charakteristikou smernice je jej záväznosť len pre štát, zatiaľ čo jej priamy účinok medzi jednotlivcami je v zásade vylúčený. Priznať smernici nepriamy účinok by prakticky znamenalo nahradiť, vypustiť dotknuté ustanovenie, t.j. postupovať contra lege.

13. Krajský súd v súhrne všetkých horeuvedených argumentácií odvolaniu žalobkyne podanému do meritórneho výroku vyhovieť nemohol.

14. V súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania rozhodovanie súdu aplikáciou § 255 ods. 2 CSP vychádza zo správne zisteného rozsahu úspechu/neúspechu strán sporu.

15. Krajský súd sa nedotýkal rozsudku vo zvyšku odvolaním nenapadnutom.

16. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobkyňa v odvolacom konaní úspešná nebola, úspešnou stranou sporu bola žalovaná, trovy si neuplatnila, napokon ani z obsahu spisu nevyplynulo, že by jej mali vzniknúť v odvolacom konaní nejaké trovy.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.